

METALHAUST I OSLO

Tre store band av den hardare sorten kjem til Oslo i oktober. Svenske In Flames spelar i Oslo Spektrum den 18. oktober. Sidan det første albumet *Lunar Strain* i 1994 har In Flames vorte eitt av verdas fremste metalband. I Oslo Spektrum spelar dei i lag med amerikanske Five Finger Death Punch. To dagar etter står Mastodon frå Atlanta på Sentrum Scene.

Foto: Thomas Frey / AP / NTB scanpix

«Migrant Mother», det kjende biletet teke av fotografen Dorothea Lange.

Foto: Dorothea Lange / Wikipedia

og mellom musikarane på *America* finn vi til dømes Gus Seyffert, sist høyrte på Roger Waters' plate av året, og tidlegare kjend frå samarbeid med mellom andre Beck og Ryan Adams. Seyffert har også produsert plata. Handverket er av høg kvalitet, både

musikalsk og lyrisk. *America* er knapt nyskapande, men eit stilikkert, elegant sjangeralbum har det vorte.

ØYVIND VÅGNES

Øyvind Vågnes er forfattar og fast musikkskribent i Dag og Tid.

Synthtrioen Au Revoir Simone har vore å høyre to gonger i Twin Peaks.

KLASSISK

SJUR HAGA BRINGELAND sjurhagring@gmail.com

Modernisme på etterskot

Tom Ottar Andreassen spelar fløytemusikk av fire norske komponistar som braut med det nasjonale.

CD

BRÆIN,
KVANDAL,
HOVLAND,
MORTENSEN:

La Flûte Norvégienne

TOM OTTAR ANDREASSEN, TVERRFLØYTE; KRINGKASTINGSORKESTERET; DIR.: INGAR BERGBY. LAWO 2017

Grieg kasta lange skuggar etter seg i den norske musikk-soga. I åra før andre verdskrigen var den nasjonalromantiske lina framleis den viktigaste, og etter avbrotet under okkupasjonen tok ein opp att denne lina for å gjenreisa kulturlivet. Mangel på eit nasjonalt uttrykk fundert i folkemusikken blei gjerne beintfram tolka som manglande kunstnarleg mogenskap.

Dei fire verka som fløyteprofessor ved Noregs Musikkhøgskule Tom Ottar Andreassen no har spela inn på CD, blei til mellom 1953 og 1963 – eit tiår då kontinentale impulsar endeleg fekk gjennomslag her på berget.

BRÆIN OG KVANDAL

Første verket er Edvard Fliflet Bræins (1924–1976) *Concertino for fløyte og orkester*, op. 10. Fyrstesatsen har dansande rytmiikk og lineær stemmeføring, ein skrivemåte som skodar attende til 1700-talet. Neoklassisisme, kallar me denne stilen, som hadde blomstra i Frankrike tretti år tidlegare, og som Bræin må ha snappa opp under studieopphaldet der. Også Johan Kvandal (1919–

Tom Ottar Andreassen frå Moelv spelar norsk fløytemusikk frå 1950- og 1960-åra, akkompagnert av Kringkastingsorkesteret. Foto: Jan Otto Haug

1999) tok undervisning i Paris, noko me merkar i *Konsert for fløyte og strykarar*, op. 22. Neoklassisismens spretne karakter er tydeleg, men stykket har og meir brutale sider; eg tenkjer spesielt på dei hakkande, dissonerende strykarakkordane i opningssatsen, som gjev assosiasjonar til russiske Igor Stravinskis barbariske ballett *Vårfferet*. Den rolege andre satsen er derimot lyrisk og smektande vakker, eit uttrykk som blir styrkt av Andreassens uvanleg mørke, varme fløyteklang.

HOVLAND OG MORTENSEN

I *Suite for fløyte og strykerer*, op. 31 snusar Egil Hovland (1924–2013) på endå ein musikkstil: den atonale tolvtoneteknikken, som blei utvikla av wieneren Arnold Schönberg i 1920-åra, og som i grunnen er meir for komposisjonsteknikk enn komposisjonsstil å rekna.

Ingen av dei fire komponistane på plata reiste til Tyskland for å utdana seg, slik brorparten av viktige norske musikarar frå 1800-talet og fram til andre verdskrigen hadde gjort det. Finn Mortensen (1922–1983), som er den siste komponisten på plata, hevda jamvel det ville vera «likeverdig med landsforræderi» å studera der. Sidan han hadde «aversjon mot nasjonal rosemalning», utvikla han seg til den mest reindyrt moderne av dei fire tonekunstnarane. Men *Sonate for fløyte solo*, op. 6 har framleis ein tonal grunnhått. I dette krevjande, tjuve minuttar lange solostykket imponerer Andreassen med nyanserik artikkulasjon og stadig vekslende klangfargar.

SJUR HAGA BRINGELAND

Sjur Haga Bringeland er musikar og fast musikkmeldar i Dag og Tid.

Klassisisme på forskot

CD

WAGENSEIL,
BONNO,
GASSMANN,
MONN:

Flute Concertos from Vienna

SIEGLINDE GRÖßINGER, TRAVERSFLØYTE; ENSEMBLE KLINGEKUNST. CPO 2017

Også på dette albumet får me fløytekonserter av fire forskjellige komponistar. Den dyktige solisten og ensembleleiaren Sieglinde Größinger spelar her på *traverso*, tverrfløytevarianten frå 1700-talet som i motsetning til moderne tverrfløyter ikkje er av metall, men av tre, og som

berre har ein klaff, noko som gjer klangen linnare.

Dei fem konsertane, som ikkje har vore spelte inn på plate før, stammar alle frå hofet til den reformglade keisarinna Maria Teresia (1717–1780) i Wien. Instrumenteringa er tradisjonell barokk, med to fiolinar, bratsj og *basso continuo* (cembalo, cello, kontrabass og lutt). Likevel har verka noko moderne ved seg, ein ny melodisk lettskap som høyrst spesielt godt i Georg Christoph Wagenseils (1715–1777) *Fløytekoncert i D-dur* frå 1750: Både dei symmetriske frasane, den enkle basslina og den elegant ornamenterte toppmelodien peikar fram mot

wienarklassisismen, stilen som skulle bløma i Wien to tiår seinare.

SJUR HAGA BRINGELAND

Sieglinde Größinger frå Salzburg spelar austerrisk fløytemusikk frå 1750- og 1760-åra. Foto: Maria Frodl